

การสอบสวนโรคอาหารเป็นพิษ จังหวัดพะเยา

เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๖ ศูนย์ระบาดวิทยาภาคเหนือได้ไปทำการสอบสวนโรคที่สงสัยว่าจะเป็นแอนแทรกซ์ ซึ่งเกิดขึ้นที่บ้านสะแสง หมู่ที่ ๕ ต.เชียงแลง อ.เชียงคำ จ.พะเยา ตั้งแต่ต้นเดือนมีนาคม ๒๕๒๖ (ทางจังหวัดแจ้งว่าได้ให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอไปสอบสวน แต่ไม่มีรายงานการสอบสวนโรค ทางศูนย์ฯ จึงได้ออกมาทำการสอบสวนโรคเพิ่มเติม) เนื่องจากเริ่มสอบสวนหลังเกิดเหตุประมาณ ๑ เดือน ตามไม่พบผู้ป่วยส่วนใหญ่ จึงไม่ได้รายละเอียดของการเกิดโรคมานัก ได้ความโดยสังเขปว่า การป่วยเกิดหลังจากกินเนื้อควายซึ่งชำแหละเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม และจำหน่ายไปทำอาหารในวันเดียวกัน จำนวนผู้กินเนื้อควายไม่ทราบแน่นอน มีผู้ป่วยด้วยอาการในระบบทางเดินอาหารประมาณ ๑๐ กว่าคน ไม่ทราบระยะพักตัวของผู้ป่วยส่วนใหญ่ ผู้ป่วยที่ได้พบเพียง ๑ ราย แจ้งว่าเริ่มป่วยหลังกินลาบควายดิบ ประมาณ ๒ ชม. มีอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย คลื่นไส้ อาเจียน ถ่ายอุจจาระเป็นน้ำ ๑๐ กว่าครั้ง เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเชียงคำ ๑ วัน อาการก็ทุเลา ส่วนผู้ป่วยคนอื่น ๆ หายเป็นปกติทุกราย ไม่ปรากฏข้อมูลว่ามีผู้ป่วยด้วยอาการทางผิวหนัง

การสอบสวนได้ทราบว่าควายตัวที่เป็นสาเหตุ เริ่มป่วยตั้งแต่ ๒ วันก่อนถูกชำแหละ มีอาการซึม ไม่กินอาหาร และอืดท้อง และถ่ายมีเลือดปนออกมาด้วย เมื่อชำแหละแล้วพบว่าเนื้อและเครื่องในไม่มีลักษณะผิดปกติ แต่มีถุงน้ำดีค่อนข้างใหญ่กว่าธรรมดา ผู้ที่ร่วมกินชำแหละมี ๑๓ คน ป่วย ๔ คน ด้วยอาการในระบบทางเดินอาหาร ไม่มีการเก็บตัวอย่างเนื้อส่งตรวจ

สรุป การเกิดโรคครั้งนี้อาจจะมีข้องเกี่ยวกับการกินเนื้อควายที่ป่วย แต่ไม่สามารถบอกเชื้อหรือสารที่เป็นสาเหตุของการป่วยได้ มีลักษณะของโรคอาหารเป็นพิษ ไม่ใช่โรคแอนแทรกซ์

ผู้รายงาน   เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา
 ศูนย์ระบาดวิทยาภาคเหนือ จังหวัดลำปาง